

**INFORMACIJA APIE UŽIMTUMO IR SOCIALINĖS POLITIKOS KLAUSIMUS,
KURIE BUS SVARSTOMI EUROPOS SĄJUNGOS TARYBOS (UŽIMTUMO,
SOCIALINĖS POLITIKOS, SVEIKATOS IR VARTOTOJŲ REIKALŲ)
POSĖDYJE 2018 M. GRUODŽIO 6 D.**

2018 m. gruodžio 6 d. vyksiančios ES Tarybos posėdžio darbotvarkėje numatyti socialinės politikos ir užimtumo srities klausimai:

1. Darbotvarkės priėmimas
2. A punktų patvirtinimas
 - a) Ne teisėkūros procedūros punktų sąrašas
 - b) Teisėkūros procedūros punktų sąrašas (viešas svarstymas pagal Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnio 8 dalį)

Teisėkūros procedūra priimamų aktų svarstymas
(Viešas svarstymas pagal Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnio 8 dalį)

3. Direktyva dėl kancerogenų arba mutagenų poveikio darbe (trečia grupė)
= Bendras požiūris

Klausimo esmė

Europos Komisijos pasiūlymu siekiama gerinti darbuotojų sveikatos apsaugą mažinant penkių cheminių kancerogenų (Kadmio ir jo neorganinių junginių, Berilio ir neorganinių berilio junginių, Arseno rūgšties ir jos druskų taip pat neorganinių arseno junginių, Formaldehido ir 4,4'-metilen-bis-(2-chloranilino)) profesinį poveikį, užtikrinti darbuotojams ir darbdaviams daugiau aiškumo ir prisidėti sudarant vienodas sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams.

Ši iniciatyva dėl Direktyvos 2004/37 pakeitimo atitinka Europos socialinių teisių ramstį. Ja įgyvendinamas 10-tas principas dėl sveikų, saugių ir pritaikytų darbo sąlygų ir tiesiogiai prisidedama prie aukšto lygio darbuotojų sveikatos ir saugos apsaugos.

Lietuvos pozicija

Iš esmės pritariame pateiktam pasiūlymui ir manome, kad šis dokumentas yra ypač svarbus apsaugant darbuotojų sveikatą darbe ir siekiame spartesnio dokumento priėmimo.

Taip pat palaikome naujo 2a straipsnio įtraukimą, kuris suteikia didesnę teisinę aiškumą kalbant apie tolesnę šios direktyvos tobulinimą.

Apgailestaujame, kad alternatyva, apimanti papildomą kadmio junginių biomonitoringą, kurią pasiūlė Cheminių medžiagų profesinio poveikio normų mokslinis komitetas ir Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamasis komitetas, nėra įtraukta į Bendrąjį požiūrį.

Lietuva palaiko Prancūzijos ir kitų valstybių narių Bendrame pareiškime pateiktus argumentus, kad biostebėseną yra objektyvus ir šiuolaikiškas metodas, kurio įteisinimas įgalintų darbdavį ir darbuotoją pasirinkti efektyviausią kenksmingo veiksnio darbo aplinkoje monitoringo metodą, ir jungiasi prie minėto pareiškimo.

4. Reglamentas dėl Europos darbo institucijos įsteigimo
= Bendras požiūris

Klausimo esmė

Europos darbo agentūros (pradiniame pasiūlyme buvo Europos darbo institucija, toliau - ELA) tikslas – padėti asmenims, verslui ir valstybėms narėms gauti didžiausią naudą iš laisvo asmenų judėjimo ir užtikrinti teisingą darbo jėgos judumą.

Tikėtinas rezultatas – nauda asmenims ir darbdaviams dėl išaugusio skaidrumo, dėl paprastesnės prieigos prie informacijos apie jų teises ir pareigas; nauda nacionalinėms valdžioms – lengvesnis bendradarbiavimas, bendrų ir jungtinių patikrinimų atlikimas, keitimasis informacija, komitetų darbo sinergija, analitinė ir techninė parama, teisė į tarpininkavimą darbo jėgos mobilumo srityje.

Pagrindiniai Agentūros tikslai/funkcijos: 1) teikti informaciją asmenims ir verslui apie jų turimas teises ir pareigas darbo jėgos judumo ir socialinės apsaugos koordinavimo srityse; 2) remti VN bendradarbiavimą, įskaitant palengvinimą bendrų ir jungtinių patikrinimų; 3) tarpininkauti tarpvalstybinių ginčų tarp valstybių narių atvejais (darbo jėgos judumo srityje); 4) palengvinti atitinkamą bendradarbiavimą siekiant rasti sprendimus tarpvalstybinių darbo rinkos sutrikimų atvejais; 5) remti valstybių narių bendradarbiavimą sprendžiant nedeklaruojamo darbo klausimus.

Lietuvos pozicija

Pritariame Bendrajam požiūriui. Norėtume padėkoti pirmininkaujančiai Austrijai už itin svarbų indėlį svarstant šį pasiūlymą.

Pritariame pavadinimui – Europos darbo agentūra – ir numatytų funkcijų apimčiai bei jų turiniui.

Laisvas darbuotojų judėjimas ir laisvė teikti paslaugas – vienos iš pamatinių laisvių. Laisvas darbuotojų judėjimas svariai prisideda prie Europos ekonomikos konkurencingumo ir tinkamo Europos darbo rinkos funkcionavimo. Sutinkame, kad turi būti dedamos vieningos pastangos siekiant minėtų laisvių įgyvendinimo. Taip pat manome, kad šia iniciatyva bus toliau stiprinamas administracinis bendradarbiavimas ir bus užtikrinama geresnė prieiga prie informacijos asmenims ir verslui.

Tačiau išreiškiame susirūpinimą dėl Europos Sąjungos kelių transporto teisės aktų įtraukimo į būsimos agentūros veiklos sritį, kadangi šių teisės aktų taikymo sritis yra daug platesnė nei tik socialiniai, darbo teisės aspektai.

Mūsų nuomone, būtų sunku ir neproporcinga įtraukti agentūrą į su kelių transporto sektoriumi susijusias veiklas. Taip pat nebūtų išvengta dubliavimosi su esamomis struktūromis.

5. Reglamentas dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF)

= Pažangos ataskaita

Klausimo esmė

Pirmininkaujanti Austrijos Respublika pateikė pažangos ataskaitą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (toliau – EGF).

Pasiūlyme numatyta, kad EGF lėšomis siekiama patobulinti darbo netekusių darbuotojų įgūdžius ir išplėsti įsidarbinimo galimybes. Darbuotojai gali gauti EGF paramą ne tik tais atvejais, kai darbai prarandami dėl pasikeitusių prekybos modelių, finansų ar ekonomikos krizės, bet ir tais atvejais, kai atleidimai įvyksta dėl skaitmeninės transformacijos ar automatizavimo padarinių.

Siūloma, kad EGF bendro finansavimo norma būtų suvienodinta su tos valstybės narės didžiausia ESF+ bendro finansavimo norma. EGF išliktų specialia priemone, suteikiančia Sąjungai galimybę reaguoti į nenumatytas aplinkybes.

Kadangi siūlomas reglamentas yra vienas iš pasiūlymų, susijusių su daugiamete finansine programa (toliau – DFP), rinkinio, visos biudžetinių pasekmių turinčios arba horizontalaus pobūdžio nuostatos buvo atidėtos ir todėl neįtrauktos į darbo grupės diskusijas tol, kol bus pasiekta pažanga nagrinėjant DFP.

Lietuvos pozicija

Lietuva iš esmės pritaria pirmininkaujančios Austrijos parengtai pažangos ataskaitai. Kita vertus, tenka apgailestauti, kad pirmininkaujanti Austrija užbaigia savo pirmininkavimo laikotarpį tik pažangos ataskaitos parengimu, tolesnį nagrinėjimą perduodant Rumunijai, nors jau pakankamai aiškios EGF kryptys

Lietuvos interesus, svarstant DFP dokumentų ir EGF reglamento projektus – kad EGF nebūtų įtrauktas į DFP ir jam nebūtų taikomos viršutinės biudžeto ribos. Pagrindinis tokio veiksmo argumentas, kad nebūtų prarasti fondo konkretūs tikslai ir biudžeto lankstumas, įvertinus faktą, kad šis fondas yra reaguojamojo pobūdžio pagalba.

Pritariame pirmininkaujančios šalies pasiūlymui, kad EGF finansavimo intensyvumas turi būti toks, koks yra taikomas konkrečioje šalyje pagal ESF+ ko-f finansavimo normą, tačiau ne mažesnis nei 60 proc.

Lietuva palaiko iniciatyvas, kuriomis siekiama mažinti administracinę naštą bei skatinti lankstumą. Prieštaraujame bet kokioms iniciatyvoms, kuriomis būtų nukrypstama nuo reglamento projekto ir didinamas atleistų darbuotojų skaičius, nes tai mažina galimybes pasinaudoti EGF, ypač mažesnėms šalims narėms.

6. Direktyva dėl vienodo požiūrio (19 straipsnis)

= *Pažangos ataskaita*

Klausimo esmė

2008 m. liepos 2 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Tarybos Direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas (Vienodo požiūrio direktyva). Siūloma horizontaliąja Vienodo požiūrio direktyva būtų uždrausta diskriminacija pirmiau minėtais pagrindais šiose srityse: socialinės apsaugos (įskaitant socialinį draudimą ir sveikatos priežiūrą), švietimo ir galimybių įsigyti prekių bei gauti paslaugų (įskaitant aprūpinimą būstu).

Tarybai teikiamoje Pažangos ataskaitoje atkreipiamas dėmesys, jog patikslinta daugialypės diskriminacijos sąvoka.

Lietuvos pozicija

Iš esmės Lietuva pritaria Austrijos parengtai Direktyvos pažangos ataskaitai, kuria siekiama stiprinti ir plėtoti lygių galimybių politiką bei skatinti Jungtinių Tautų Neįgalųjų teisių konvencijos ir jos Fakultatyviojo protokolo įgyvendinimą. Lietuva laikosi pozicijos, jog siekiant vieningai priimti Direktyvą, būtinas visų valstybių narių techninis darbas, indėlis bei diskusijos.

Dėkojame Austrijai už pastangas ir indėlį siekiant atsižvelgti į valstybių narių pateiktas pastabas tobulinant Direktyvos, kuria siekiama stiprinti ir plėtoti lygių galimybių politiką ir bendras socialines vertybes ES, pasiūlymo tekstą.

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla

7. 2019 m. Europos semestras

= *Politiniai debatai*

a) Metinė augimo apžvalga (MAA), įspėjimo mechanizmo ataskaita (IMA), bendros užimtumo ataskaitos projektas ir rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos projektas

= *Komisijos pranešimas*

b) Pasiūlymai dėl rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos projekto užimtumo ir socialinių aspektų

= *Patvirtinimas*

c) Teminės apžvalgos „Socialiniai skaitmeninimo aspektai“ (Socialinės apsaugos komitetas) ir „Darbo skaitmeninimas ir robotizacija“ (Užimtumo komitetas)

= *Pagrindinių bendrų Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto gairių patvirtinimas*

d) Rekomendacijos dėl ilgalaikio nedarbo įgyvendinimas. Užimtumo komiteto pagrindinės gairės

= *Patvirtinimas*

Klausimo esmė

a) Metinė augimo apžvalga (MAA), išpėjimo mechanizmo ataskaita (IMA), bendros užimtumo ataskaitos projektas ir rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos projektas

Metinė augimo apžvalga 2019 metams

2019 m. metinėje augimo apžvalgoje išdėstomi svarbiausi ekonominiai ir socialiniai prioritetai, į kuriuos ES ir jos valstybės narės turi sutelkti dėmesį artimiausiais mėnesiais.

EK pateiktoje Metinėje augimo apžvalgoje yra išskirti trys prioritetai:

1. aukštos kokybės investicijos,
2. reformos, kurios didina produktyvumo augimą, įtrauktį ir institucijų kokybę,
3. toliau užtikrinamas mikrofinansinis stabilumas ir patikimi viešieji finansai.

Šie prioritetai išliko tokie patys kaip ir praėjusiais metais.

EK pabrėžia, kad būtini tikslūs ir koordinuojami politiniai veiksmai, siekiant įvykdyti įtraukiojo ir darnaus augimo pažadą, ypač didėjant globaliai nežinomybei. Valstybės narės raginamos atsižvelgti į šioje MAA EK identifikuotus prioritetus rengdamos savo nacionalines reformų programas ir pasinaudoti visais įmanomais politikos ir finansavimo instrumentais ES lygiu siekdamos skatinti augimą didinančias investicijas. **2019 m. išpėjimo mechanizmo ataskaita**

Išpėjimo mechanizmo ataskaita yra makroekonominiam disbalansui nustatyti skirta patikros priemonė, skirta įvertinti, ar valstybėse yra susidaręs makroekonominis disbalansas, kuris kliudo sklandžiam valstybių narių ar ES ekonomikos funkcionavimui ir gali kelti grėsmę tinkamam ekonominės ir pinigų sąjungos funkcionavimui. Nurodoma, kad 2019 m. turi būti atliekama nuodugni trylikos valstybių narių apžvalga. Šios valstybės: Airija, Bulgarija, Ispanija, Italija, Kipras, Kroatija, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Švedija ir Vokietija, Graikija bei Rumunija.

2019 m. bendros užimtumo ataskaitos projektas

Iš bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojama užimtumo ir socialinė padėtis Europoje, projekto matyti, kad, atsižvelgiant į socialinę švieslentę, kuri iliustruoja Europos socialinių teisių ramstį, Europa daro pažangą. Visoje ES toliau kuriamos darbo vietos, mažėja nedarbas ir gerėja socialinė padėtis.

Antrąjį 2018 m. ketvirtį ES dirbo 239 mln. žmonių – tai didžiausias kada nors užregistruotas skaičius. Nedarbo lygis toliau mažėjo ir 2018 m. II ketv. siekė 6,9 proc. Nors užimtumas auga, tačiau dirbtų valandų skaičius vis dar atsilieka nuo 2008 m. lygio.

Žmonių, kuriems kyla skurdo arba socialinės atskirties rizika, dalis 2017 m. pastebimai sumažėjo: palyginti su ankstesniais metais, iš skurdo išbrido arba socialinę atskirtį įveikė daugiau kaip penki milijonai žmonių. Bendras žmonių, kuriems kyla skurdo arba socialinės atskirties rizika, skaičius sumažėjo labiau už prieš krizę buvusį lygį.

Tačiau, kad ekonomika atsigauna, dar turi pajusti visos visuomenės grupės. Vyresnio amžiaus asmenų užimtumas pastarąjį dešimtmetį gerokai išaugo, bet jaunimui, žemos kvalifikacijos gyventojams ir migrantų kilmės asmenims įsidarbinti tebėra sunku keliose valstybėse narėse. Moterų dalyvavimas darbo rinkoje toliau sparčiai auga, bet vyrų ir moterų darbo užmokesčio bei pensijų skirtumas vis dar labai nesumažėjo.

Apskritai nelygybė ir skurdas tebekelia susirūpinimą.

b) Pasiūlymai dėl rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos projekto užimtumo ir socialinių aspektų

Rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos

Rekomendacija, kurioje išdėstomos konkrečios priemonės, kurios yra itin svarbios euro zonos veikimui, buvo supaprastinta siekiant daugiau dėmesio skirti pagrindiniams uždaviniams. Dokumentu rekomenduojama teikti pirmenybę reformoms, kuriomis didinamas našumas ir augimo potencialas, stiprinama bendroji rinka, gerinamos verslo aplinka ir darbo rinka bei skatinamos investicijos.

Ekonominės ir socialinės politikos koordinavimas yra būtinas siekiant absorbuoti ekonominius šokus, išvengti ekonominės ir socialinės divergencijos, didinti potencialų augimą. Tai išlieka esminiais iššūkiais, kurie reikalauja plataus masto politikos, ypač tokios, kuri remtų gerai funkcionuojančias darbo ir produktų rinkas, mažintų barjerus efektyviam išteklių paskirstymui ir remtų subalansuotą teritorinį ir socialinį vystymąsi.

c) Teminės apžvalgos „Socialiniai skaitmeninimo aspektai“ (Socialinės apsaugos komitetas) ir „Darbo skaitmeninimas ir robotizacija“ (Užimtumo komitetas)

Pagrindinių bendrų Užimtumo komiteto ir Socialinės apsaugos komiteto gairių patvirtinimas
Technologinė pažanga, demografiniai pokyčiai ir globalizacijos įtaka keičia šiuolaikinį gyvenimą. Didėjanti robotizacija, skaitmeninimas ir skaitmeninės ekonomikos plėtra skatina pokyčius darbo rinkoje, o tai gali turėti didelės įtakos ir padarinių socialinės apsaugos sistemai. Dokumente pabrėžiama, kad labai svarbu įvertinti besikeičiančius darbo santykius, nes naujos darbo formos ir nauji veiklos modeliai gali pakeisti tradicinius darbo santykius, darbo sąlygas ir socialinės apsaugos sistemas.

d) Rekomendacijos dėl ilgalaikio nedarbo įgyvendinimas. Užimtumo komiteto pagrindinės gairės

Rekomendacijos dėl ilgalaikio nedarbo įgyvendinimas.

2017 m. ilgalaikio nedarbo lygis visoje ES sudarė 3,4 % ir buvo mažesnis nei 2015 m. 4,4 % lygis. Ilgalaikių bedarbių skaičius ES toliau mažėjo ir 2017 m. sumažėjo iki 7,3 milijonų. Nepaisant šio padėties pagerėjimo, ilgalaikio nedarbo žmogiškoji ir ekonominė kaina ES tebėra didelė, o padėtis skirtingose ES valstybėse vis dar skiriasi.

Valstybės narės raginamos imtis priemonių duomenų kokybei ir išsamumui gerinti, taip pat gerinti savo gebėjimą stebėti asmenis po to, kai jie patenka į darbo rinką, pavyzdžiui, naudojantis susietais registrais. Rekomendacijose pažymima, kad Lietuva pažengė įgyvendindama anksčiau teiktas rekomendacijas. Po paskutinės peržiūros buvo imtasi tam tikrų teigiamų žingsnių, ypač skatinant ilgalaikių bedarbių registraciją.

Lietuvai siūloma sustiprinti: individualių užimtumo veiklos planų peržiūros procesą; skirtingų tarnybų bendradarbiavimą; vieno langelio principo taikymą ir darbą su darbdaviais.

Ministrai raginami pateikti savo nuomonę dėl pagrindinių 2019 m. Europos semestro rudens paketo elementų, ypatingą dėmesį skiriant:

- Ar Rudens pakete, ypač Metinėje augimo apžvalgoje ir Bendros užimtumo ataskaitos projekte numatyti pagrindiniai prioritetai yra tinkami, atsižvelgiant į iššūkius, kylančius iš besikeičiančių darbo rinkų ir jų daromą įtaką socialinės apsaugos sistemoms?

Lietuvos pozicija

- a) Išklausti EK pristatymą
- b) Pritariame užimtumo ir socialinių aspektų indėliui Rekomendacijoms.
- c) Pritariame Socialinės apsaugos ir Užimtumo komitetų parengtoms gairėms.
- d) Pritariame Tarybos rekomendacijoms.

Planuojama pasisakyti pagal šias tezes:

Metinė augimo apžvalga tinkamai atspindi tikslus, kurių reikia siekti ekonomikos, švietimo, užimtumo ir socialinėje srityse.

Komisijos sieki užtikrinti stiprias sąsajas tarp Europos Semestro ir Daugiametės finansinės perspektyvos 2021-2027 m. vertiname kaip racionalų žingsnį. Manome, kad prioritetinių investicinių sričių identifikavimas Europos Semestre ir jų susiejimas su būsimu finansiniu periodu prisidėtų prie būtino finansavimo reformoms užtikrinimo.

Europai būtinas ilgalaikis požiūris ir didinamas tiek ekonominis, tiek socialinis atsparumas siekiant atlaikyti ekonominius sukrėtimus ir pasinaudoti naujai kylančiomis galimybėmis. Europos

socialinių teisių ramsčiui skiriamas ypatingas vaidmuo - Eropos Komisija Bendrojoje užimtumo ataskaitoje pabrėžia stebėseną, kaip valstybės narės įgyvendina Ramstį. Akcentuojamas Europos socialinių teisių ramsčio vaidmuo parodo, kad socialinei politikai ir toliau teikiamas deramas dėmesys.

Pasidalinsime savo gerąja patirtimi siekiant užtikrinti tinkamą lankstumo ir saugumo darbo rinkoje pusiausvyrą bei spręsti būsimos „dvigubos naštos“ jaunimui atsiradimą – Užimtumo tarnybos reforma, pilotiniais savivaldybių bendradarbiavimo su Užimtumo tarnyba projektais, pensijų reformos pavyzdžiais.

8. Rekomendacija dėl darbuotojų ir savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos galimybių

(Komisijos siūlomas teisinis pagrindas – SESV 292 straipsnis kartu su 153 ir 352 straipsniais)
= *Politinis susitarimas*

Klausimo esmė

Pamažu nyksta ribos tarp statusų darbo rinkoje, šalia tradicinių verslininkų ir laisvųjų profesijų vis dažniau minimas savarankiškai dirbančio asmens statusas, kai kuriais atvejais net ir de facto esant pavaldumo aspektui jų darbo santykiuose. Tikėtina, kad dėl skirtingų socialinės apsaugos galimybių bėgant laikui gali atsirasti naujos rūšies nelygybė tarp vienos ir skirtingų kartų atstovų.

Šia rekomendacija iš dalies siekiama įgyvendinti Europos socialinių teisių 12 principą, kuriame nustatyta, kad „Darbuotojai (panašiomis sąlygomis ir savarankiškai dirbantieji), nesvarbu, kokia jų darbo santykių rūšis ir trukmė, turi teisę į tinkamą socialinę apsaugą“.

Ši rekomendacija taikoma darbuotojams ir savarankiškai dirbantiems asmenims, taip pat asmenims, kurie keičia vieną iš šių statusų ar turi juos abu, ir asmenims, kurie nutraukė darbą pasireiškus vienai iš rizikos rūšių, kurioms taikoma socialinė apsauga.

Rekomendacija taikoma šioms socialinės apsaugos rūšims, jeigu jos numatytos valstybėse narėse:

- (a) nedarbo išmokoms;
- (b) ligos ir sveikatos priežiūros išmokoms;
- (c) motinystės ir lygiavertėms tėvystės išmokoms;
- (d) invalidumo išmokoms;
- (e) senatvės išmokoms;
- (f) išmokoms dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų.

Lietuvos pozicija

Manome, kad šis dokumentas yra ypač svarbus apsaugant visų dirbančiųjų, ypačiai didelį dėmesį teikiant savarankiškai dirbančiųjų asmenų socialinių garantijų užtikrinimui, siekiant didesnio socialinės apsaugos aprėpties ir apsaugos lygio.

Manome, kad Austrijos pateiktas pasiūlymas dėl Rekomendacijos 10 dalies (formalioji aprėptis (Formal coverage)) naujos redakcijos išdėstymo yra labai ambicingas. Lietuvai kelia nemažai iššūkių siekis užtikrinti, kad savarankiškai dirbantys asmenys galėtų savanoriškai draustis nelaimingų atsitikimų ar nedarbo draudimais ir tapti valstybinio socialinio draudimo sistemos dalimi. Rekomendacijos pagrindinis tikslas, kuris susijęs su socialinės apsaugos prieigos užtikrinimu, galėtų būti pasiektas ir kitomis priemonėmis, leidžiančiomis valstybėms narėms turėti didesnę laisvę pasirinkti konkrečias reikalingas ir tinkamas priemones, atsižvelgiant į nacionalinį kontekstą, socialinės apsaugos sistemai užtikrinti.

9. Išvados dėl lyčių lygybės, jaunimo ir skaitmeninimo

= *Priėmimas*

Klausimo esmė

Tarybos išvadų projektas parengtas pagal ES šalių narių ir ES institucijų Pekino veiksmų platformos įgyvendinimo peržiūrą „Lyčių lygybė ir jaunimas: skaitmenizacijos galimybės ir rizikos“.. Šioje ataskaitoje analizuojamos skaitmenizacijos galimybės ir rizikos mergaitėms ir berniukams, ypatingą dėmesį atkreipiant į pilietinį ir politinį dalyvavimą internete, taip pat naują smurto formą – smurtą internete. Šiose išvadose pateikiami keturi nauji rodikliai, pasiūlyti EIGE, kurie fokusuojasi į skaitmeninius įgūdžius, pasitikėjimą naudojantis skaitmeninėmis technologijomis, interneto panaudojimas pilietiniams ir politiniai dalyvavimui ir kibernetinėms patyčioms.

Svarbu atkreipti dėmesį į lyčių stereotipizavimą naudojantis skaitmeninėmis technologijomis bei investuoti į jaunų žmonių gebėjimus, ypač tarp ne tokioje palankioje padėtyje esančio jaunimo ir jaunų žmonių pažeidžiamose situacijose.

Šalys narės raginamos:

- Remti jaunus žmones stiprinant jų skaitmeninius gebėjimus ir pasitikėjimą naudojantis skaitmeninėmis technologijomis taip pat ugdyti žiniasklaidą.
- Puoselėti ir skatinti lyčių lygybę ir skaitmenines kompetencijas švietime.
- Paskatinti ir palengvinti jaunų žmonių dalyvavimą politiniame procese.

Tiek šalių narių, tiek Europos Komisijos prašoma reguliariai rinkti statistinius duomenis, siekiant pagerinti žinias apie skaitmenizaciją, ypatingą dėmesį skiriant jos teikiamoms galimybėms lyčių lygybės srityje, taip pat apie riziką, kurią ji teikia.

Lietuvos pozicija

Pritariame pateiktam Tarybos išvadų projektui ir siūlomiems 4 naujiems rodikliams. Pritariame, kad svarbu imtis priemonių siekiant mažinti lyčių atotrūkį visose srityse, tame tarpe ir skaitmenizacijos srityje, ir suteikiant pakankamus skaitmeninius gebėjimus ir kompetencijas visiems jauniems žmonėms, ypač turintiems mažiau galimybių ar atsidūrusiems pažeidžiamose situacijose, kad jie gebėtų juos panaudoti ateityje renkantis profesinį kelią bei užtikrinant jiems saugią internetinę erdvę tobulėti.